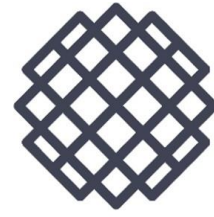

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM PREGLEDIMA OPŠTINE JUNIK
ZA GODINU 2023

Priština, jun 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1	Revizorsko Mišljenje	3
2	Nalazi i preporuke	6
3	Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta.....	11
4	Napredak u sprovođenju preporuka.....	15
	Dodatak I: Pismo potvrde	18
	Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja.....	19

1 Revizorsko Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Opštine Junik za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena sa ciljem kako bi nam se omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim pregledima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.

Nemodifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim pregledima

Izvršili smo reviziju godišnjih finansijskih pregleda Opštine Junik koji sadrže pregled o primanjima i uplatama u gotovini, pregled o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim pregledima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završena 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Pregledi Opštine Junik, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane niže na delu 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Pregleda'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etičkim kodom NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFP budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u sekciji Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Opštine Junik bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu

sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih izvora.

Osnova za Zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa/upravljačkih za godišnje finansijske izveštaje

Predsednik je odgovoran za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih prgleda u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik je odgovoran za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsedavajući Upravnog Odbora je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglađenosti

Menadžment Opštine Junik je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa Opštine Junik u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima,³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumnu sigurnost da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne propuste, bilo zbog prevara ili grešaka, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili grešaka a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno se očekuje da će uticati u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

---

³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Junik sa svim primenljivim politikama, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Opštine.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Junik.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su prenetna menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Ovi nalazi i preporuke se odnose na zakašnjenju uplatnih naloga, nedostatak efikasnosti prilikom realizacije ugovora, ne-registracija opštinske imovine ispod 1,000€, ne-efikasno funkcionisanje sistema e-pasuria/e-iovina i manjkavosti prilikom transfera radnika. Mi ćemo pratiti i ispitivati realizaciju ovih preporuka tokom revizije sledeće godine.

Ovaj Izveštaj je rezultirao sa četiri preporuka, od kojih jedna (1) je nova preporuka, kao i tri (3) ponovljene preporuke.

Što se tiče statusa preporuka od prošle godine i njihove Implementacije(realizacije), pogledaj poglavlje 4.

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

Pitanje B1- Zakasneli nalozi za nabavku(kupovinu)

Nalaz	<p>Finansijsko pravilo 01/2013 član 22 određuje korake/redosled za procesovanje usplata, gde prvenstveno treba da se napravi zahtev za nabavku/izdvajanje sredstva, da se procesuje nalog za nabavku, posle prijema robe, posle prijema računa izvodi se usplata.</p> <p>Prilikom testiranja usplata naišli smo da je nalog za nabavku pusten osam(8) dana posle prijema računa sa vrednosti 19,790€.</p>
Uticaj	<p>Ovo se desilo kao rezultat ne-efikasnih internih kontrola u procesu upravljanja i izvršenja usplata.</p> <p>Zakasnelo procesovanje naloga za nabavku otežava pravednu realizaciju ugovora i stvara nejasnoće oko naloga za nabavku roba, usluga ili početak radova.</p>
Preporuka B1	<p>Predsednik opštine i dalje treba da obezbedi mehanizme i preduzme mere za efikasno upravljanje tako da se process izvršenja usplata vrši u skladu sa finansijskim pravilima za potrošnju javnog novca.</p>

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2: Nedostaci u planovima za praćenje ugovora

Nalaz	Pravilnik o javnoj nabavci br.01/2022 član 70 tačka 11 kaže da plan o realizaciji ugovora treba da se pripremi pre početka realizacije ugovora i uz saglasnost učesnika u ugovoru. To će se dokumentirati sa potpisima oba učesnika, odnosno od upravljača ugovora od strane UA i upravljača ugovora od strane EO-ekonomskog operatora.
Uticaoj	Prilikom testiranja planova upravljanja ugovora uočili smo da dva plana za upravljanje ugovora nisu potpisani od strane upravljača EO-ekonomskog operatora. To se desilo pošto upravljači ugovora nisu realizovali svoje obaveze.
Preporuka B2	Identifikovani nedostaci prilikom potpisa plana za upravljanje ugovorom stavljaju u opasnost realizaciju ugovora po predviđenim uslovima. Predsednik opštine treba da obezbedi uslove za sastavljanje plana realizacije ugovora kao i potpis istih od obe strane da bi obezbedio realizaciju ugovora po predviđenim uslovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)**Pitanje B3: Nedostaci u evidentiranju imovine ispod 1,000€ i ne-funkcionisanje sistema e-pasuria**

Nalaz	Prema članu 6. stav 3. Uredbe 02/2013 o upravljanju ne-finansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, član 6.1 utvrđuje je da "Svaka budžetska organizacija treba da stvara i ažurira registar ne-finansijskih imovina koje ima pod svojim upravljanjem". Registar treba da se drži posebno za svaku imovinu i na agregovanu formu po klasificiranim kategorijama po kontnom planu. Takođe članu 6.3 određuje da: "Kapitalna imovina treba da se registruje na SIMFK a ne-kapitalna imovina i zalihe na sistemu e-pasuria/e-imovina". Tokom testiranja nabavke imovine ispod 1.000€ za godinu 2023 imovine u vrednosti od 8,745€ nisu bile registrovane u knjigovodstvenom sistemu. Takođe smo uočili da opština nije aktivirala system e-pasuria/e-imovina.
Uticaoj	Individualna ne-registracija imovina ispod 1,000€ i ne-funkcionisanje sistema e-pasuria/e-imovina po kriterijumima iz pravilnika može uticati na gubitku ili otudjenju imovine i predstavljanje nepotpunih podataka na finansijskim pregledima.
Preporuka B3	Predsednik opštine ciljem potpunog i tačnog predstavljanja imovina ispod 1,000€ treba da ojača kontrole obezbedi da se ta imovina opštine bude registrovana u određenim knjigovodstvenim registrima, i da preduzima mere da se ta imovina registruje u system e-pasuria/e-imovina.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)**Pitanje A1: Neefikasno upravljanje prilikom transfera radnika**

Nalaz	Na osnovu člana 6. Zakona o platama, plata se zaradjuje za rad punim rasporedom ili delimičnim rasporedom koji se računa(tretira) pun raspored rada,
--------------	--

u jednu funkciju ili poziciji koja se određuje od grupe i klase plate kojoj podleže funkcija ili pozicija, tako kako je predviđeno u dodacima ovog zakona.

Testiranjem je konstatovano da Opština Junik tokom godine 2023 isplatila plate za tri(3) vatrogasca i pet(5) planinara koji nisu pružali usluge za opštinu.

Po nadležnim opštine ovim radnicima je plata isplaćena iz opštine, stim da se oni nisu evidentirali na registru dolaska na poslu opštine. U stvari oni nisu imali evidenciju o dolasku na poslu, niti su koristili odmore preko opštine.

To se dogodilo kao rezultat nedovoljno efikasnog upravljanja rešenjem o transferu ovih kategorija radnika

Uticaoj Nedostaci u transferu radnika iz institucije u instituciju mogu da utiču na isplatu plata bez dobijanja usluga za koje su angažovani radnici. Ne evidentiranje radnika u registru dolaska na poslu rezultira sa isplatom plata bez uzimanja usluge sa jedne strane, kao i sa druge strane smeta opštinu da izabere radnike za pozicije za koje aktuelno ne prima usluge.

Preporuka A1 Predsednik treba da pokrene radnje da se radnici koji su zaposleni u druge institucije odstrane od registra plata radnika opštine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo sažetu informaciju o izvoru budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljenih prihoda prema ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano u sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Izvori fondova	1,877,346	2,346,948	2,163,218	1,683,346	1,459,692
Grant Vlade – Budžet	1,718,016	1,990,004	1,949,109	1,416,782	1,370,202
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	21,430	5,156

Prenete iz prethodne godine	0	195,144	102,629	91,910	31,830
Sopstveni prihodi	159,330	159,330	111,480	153,225	52,504
Lokalne donacije	0	18	0	0	0
Spoljne donacije	0	2,452	0	0	0

Završni budžet ima povećanje u odnosu na početni za 469,602€. Povećanje je kao rezultat vladinog Granta, prihoda prenešenih iz prethodne godine, finansiranja po osnovu zaduživanja i donacija.

Opština Junik je u 2023. godini potrošila 92% konačnog budžeta ili 2,163,218€, sa povećanjem od 4% u odnosu na 2022. godinu. U sledećoj tabeli je objašnjeno kako je budžet izvršen po kategorijama.

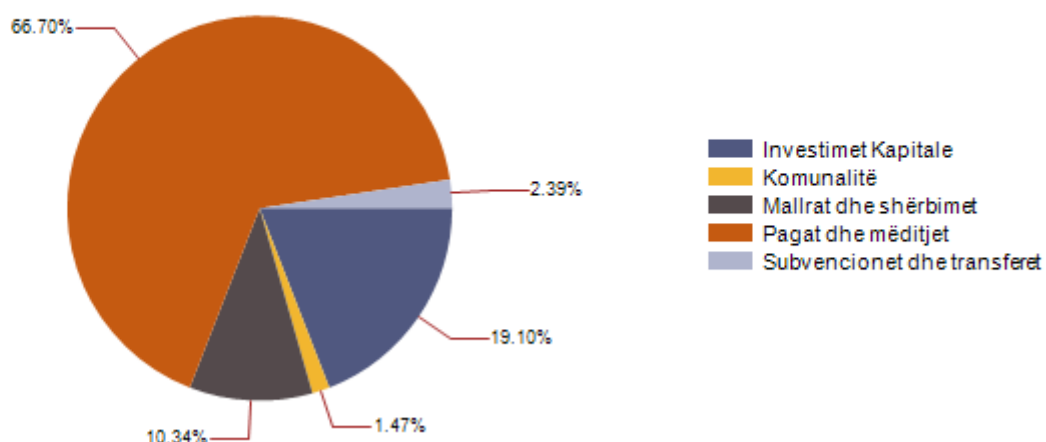
Tabela 2 – Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	1,877,346	2,346,948	2,163,218	1,683,346	1,459,692
Plate i Dnevnice	1,170,906	1,442,894	1,442,894	1,102,859	1,114,762
Roba i Usluge	236,740	276,367	223,589	216,446	172,167
Komunalije	37,700	37,700	31,883	32,053	29,878
Subvencije i Transferi	52,000	52,064	51,664	58,886	21,550
Kapitalne Investicije	380,000	537,923	413,188	273,101	121,334

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2023. godinu

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2023

Objašnjenja o izmenama na budžetskim kategorijama , data su a sledecem:

- Finalni budžet za plate i u odnosu na početni budžet je povećan za 271,987€. Ovo povećanje je od revizije budžeta. Troškovi iz ove kategorije iznose 100% budžeta;
- Finalni budžet za robe i usluge u odnosu na početni budžet je povećan za 39,627€. Ovo povećanje je kao rezultat sopstvenih prihoda i donacija. U ovu kategoriju troškovi su bili 81% budžeta;
- Finalni budžet za komunalne usluge ostao je isti sa početnim 37,700€. U ovu kategoriju, budžetski troškovi su bili 85%;
- Finalni budžet za subvencije i transfere je povećan u odnosu na početni ostao je isti upotrebivajući sopstvene prihode. Troškovi su bili oko 99% budžeta; i
- Finalni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je povećan za 157,923€. Ovo povećanje je iz budžeta donacija i sopstvenih aktualnih prihoda i prenesenih. Troškovi su bili 77% e budžeta.

Prihodi koje je opština Junik ostvarila u 2023. godini iznosili su 159.872€. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od poreza na dozvole za gradnju, administrativne takse prihodi od davanje na korišćenje javnih površina itd.Ove godine ovi prihodu su bili manji za 53% ili 183,522€.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Opis	Pocetni budžet	Finalni budžet	2023 Primanja	2022 Primanja	2021 Primanja
Totalni prihodi	159,330	159,330	159,872	343,394	139,621
Poreski prihodi	102,020	102,020	113,500	96,238	89,599
Neporeski prihodi	57,311	57,311	45,864	247,156	50,022
Ostali prihodi	0	0	508		

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za GIF za 2022. godinu opštine Junik je rezultirao sa 3 glavnih preporuka. Opština Junik je pripremila Akcioni plan gde je predstavila način na koji će date preporuke biti sprovedene.

Tabela 3 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2022 godine	Preduzete akcije	Status
1	Pitanje A1- Slabosti u sprovođenju ugovora	Preporučujemo upravi opštine treba da se odmah bavi ovim problemom i da preduzme mere za popravak situacije. Ako je potrebno da podržava uz dodatne treniranje za uparavitelje ugovora.	Po našim testovima naišli smo na dva plana za upravljanje ugovora koji nisu bili potpisani menadžera ugovora od strane EO-ekonomskog operatora.	Nije počelo sprovođenje.
2	Pitanje C1- Izdvajanje sredstava i nalozi nabavka sa zakašnjenjem.	Predsednik treba da obezbedi interne kontrole i da su ispoštovane sve procedure i koraci nabavke u angažovanju pojedinačnih izvođača. Takođe, rukovodstvo treba da vodi računa ispoštovanju finansijskih procedura prilikom isplata racuna .	Iz testovanja mi smo naišli na jedan nalog nabavke posle datuma računa.	Nije počelo sprovođenje
3	Nedostatak u vođenju imovine ispod 1,000€	Predsednik treba da obezbedi da je sva opštinska imovina ispod 1,000€ treba da obezbedi da se registruje na sistemu e-pasuria, da bi se ta imovina korekto predstavila na finansijske prglede..	Iz testovanja mi smo naišli na imovinu koja nije registrovana u 2023 godinu.	Nije počelo sprovođenje

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku

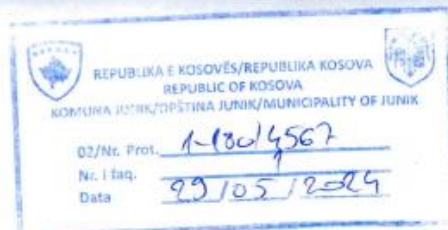
Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Blerim Kabashi, Drejtor i Auditimit

Grupi I operatorve ekonomik "AlbAudit" SH.P.K "ProAudit"
SH.P.K (Hajdar Hoxha, person i autorizuar ne emër të grupit)

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVA – RÉPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA JUNIK – OPŠTINA JUNIK – MUNICIPALITY OF JUNIK

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Junikut, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- Pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit si dhe:
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Ruzhdi Shehu

Kryetar i Komunës së Junikut

Data: 29. Maj. 2024, Junik.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- **(odlomak od MSVIR 200)**

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

---

⁵ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta

⁶ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.